

Balogh Sándor: – Tavaink vízminősége évről évre romlik

Hűvös, szeles, havas-jeges reggel kezdődött az a márciusi nap. Még javában tartott a tél. A Napló szerkesztőségében, az ügyeletes újságíró szobájában megsörrent a telefon. Pusztulnak a halak a várpalotai tavakon: pontyok, busák, amurok meg keszegfélék. Lehet az akár 20 mázsa is – mondta a telefonáló. Fő okként pedig általában a lékvágások és az ügyelet megszervezésének elmaradását emlegették, meg a rendkívül kemény telet. És a bejelentések három napon át egymást követték a szerkesztőség telefonjain.

A hajdani bányászvárosban járva, még mostanság is keserű kényszeredettséggel mosoly húzódik azok arcára, akiket a halpusztulás valamilyen módon

Vízbe haltak a halak Palotán

érintett. Mert milyen dolog is az, hogy kifordul a jól ismert mondas? Él, mint hal a vízben! A Várpalotai Bányász Horgász Egyesület kezelésében lévő tavakba meg belefutottak a halak! Ki érti ezt?

Különleges tavak

Az említett egyesület elnökeivel, dr. Balogh Sándorral, már verőfényes, inkább nyáriassnak tetsző napon találkoztunk a 8-as főút közelében levő házában. Felesége az ebéd utáni mosogatásnál tartott éppen, amikor az elnökkel a szobába húzódtunk a halpusztulás „dolgoit” átbeszélni.

– Örülök, hogy szólhatnak a történetekről – kezdte Balogh Sándor. Egyesületünk tagsága mintegy 800–900 tagot számlál, és 243 hektáron, pontosabban 11 tavon „gazdálkodunk.” Ezek: Beszálló, S II alsó és felső tó, Kissárréti, Grábler, Széhllyi, Kisbirkás, Nagybivalyos, Nagybirkás, Újbirkás alsó és felső tó. A tavak igen különböző méretűek, a 2 hektárostól az 50 hektárosig. Közös bajuk, mondhatnám úgy is, alapproblémájuk, hogy többségüknek sem be-, sem pedig kifolyójuk nincsen. Vízminőségük ezért is évről évre romlik.

– Milyen vízmélységek jellemzik e terendszert?

– Azoknak, amelyekből a halak pusztultak, az átlagos víz-

mélysége 120 centiméter. Nagyon sekély vizekről van tehát szó. Am ez nem azt jelenti, hogy ne akadnának 2–3 méter mély részek is. A nyári időszak gyakran produkál kritikus vízszintet, adódhat, hogy mindössze 80–90 centiméteres a vízállásuk.

– Ezt az állapotot nyugodtan nevezhetjük rendkívülinek. Sajnos ilyen minőségű volt az elmúlt tél is. Van-e összefüggés a szélsőséges tél és a halpusztulás között?

– Igen, van. A zord tél tartósan 30–40 centiméter vastagságú jégpáncélt vont a halastavainkra, amirehhez jelentős hőtakaró is társult. Egyszerűen elfogyott az oxigén.

Befagyott lékek

– Próbálkoztak-e lékéléssel?

– Igen. Am gyakorlatilag hiába.

– A folyamatos – esetenként éjszakai – lékélés és felújítás megszervezésére gondoltak-e?

– Nem. De azt gondolom, a különösen kegyetlen télen erre nem is gondolhattunk. Történt olyan eset, hogy délelőtt 10 órakor kivágtuk az első léket, s mire az ötödikre került a sor, a legelső már újólag befagyott, s lékelhettünk újra ott is... Emlékezetem szerint városunk terében 1967-ben volt hasonlóan kegyetlen tél, amikor is tavainkból teljesen kipusztult a halállomány.

– Mennyi hal pusztult el és milyen fajok?

– A 26 hektáros S II felső, valamint az 55 hektáros Nagy-bivalyos tavainkban a jégtakaró megszűnésekor mintegy 80 mázsa halatemet találtunk. A pusztulást jeleztük a helyi önkormányzatnak és az FM Veszprém Megyei Földművelésügyi Hivatalnak. A teteimet nejlonszátkba szedve konténerekbe raktuk. Az elpusztult halak 70 százaléka különböző súlyú ponty volt, 10 százaléká amur és busa, 20 százaléká kárász, süllő és keszegfélék.

– Hova szállították el a teteimet?

– A helyi önkormányzat sietett segítségünkre azzal, hogy külön lerakót jelölt ki.

Hárommillió kár

– Mekkora a becsült kár pénzübeni értéke?

– Véleményünk szerint az elpusztult halállomány értéke – figyelemmel az elmaradt szaporulatra is – eléri a 3 millió forintot! Egyesületünk a halászati ütemtervét teljesítve saját erőből évente 2,5 millió forint értékű halat telepített. Az idei évi költségvetésünkbe hasonló összegű haltelepítést irányoztunk elő. A vonatkozó jogszabály alapján a természetes vizekbe saját erőből

betelepített halak állami tulajdonba kerülnek. A legutóbb elpusztult állomány pótlását azonban saját erőből nem tudjuk megoldani, ezért adtuk be pályázatot, s kértünk támogatást a Halgazdálkodási Alapból.

– Nem említette a nagyobb vízmélységű tavak halait, azok talán szerencsésebbek voltak?

– Igen, a Beszálló, Nagybirkás, Újbirkás és a Széhllyi tóban nem történt halpusztulás.

Zárszóként két mondat a Veszprém Megyei Földművelésügyi Hivatal igazolásából: „Az elpusztult halak becsült mennyisége mintegy 70 mázsa, fele-fele arányban tavanként.” „A pusztulást nagy valószínűséggel a hosszan tartó jégborítás okozta oxigénhiány váltotta ki.”

A palotai horgászoknak maradt a bizakodás a pályázat elnyerésében.

Bali József

Mintegy 70 mázsa hal pusztult el a Várpalota környéki tavakban

Fotó: Áfrány Gábor